

LIA LUNGU

Mituri, rituri și credințe - Paștile Blajinilor

Lunea a doua de după Paști, prima de după Duminica Tomii, este cea a Paștilor Blajinilor. Cunoscută în anumite zone și sub numele de Paștile Moșilor ori a Morților, Paștile Blajinilor era sărbătorit și cinstit din vechime în lumea arhaică a satului. În această zi se obișnuia să se prânzească în progade, la morminți, adică în cimitir. Blajinii sunt ființe mitice din credințele tradiționale românești. Ei sunt asemănători cu oamenii, dar fundamental buni și dreپți, trăind în rugăciuni și iluminare. Mai sunt numiți și rohmani, fiind considerați un model al brahmanilor. Pentru că sunt atât de buni, Dumnezeu i-a dus pe Tărâmul Celălalt, sub pământ, pe unde curge Apa Sâmbetei. Între blajini și sihaștrii (coborători din geto-daci) Vasile Voiculescu, în scrierile sale, face analogii. Sihaștri care trăiau în peșteri/chilii, prin Munții Buzăului, primăvara, coborau în satele din vale, pentru a oferi sătenilor învățăminte în altoirea pomilor și în zootehnie. Sihaștrii erau considerați oameni slobozi, fără să le pese de rânduiala obștei, asemenea blajinilor. Poate chiar ei, sihaștrii, sunt blajinii! Potrivit lui Romulus Vulcănescu, blajinii s-au ridicat din Apa Sâmbetei în condițiile cosmogonice ale ridicării pământului din apele primordiale. Ceea ce înseamnă că, în concepția mitică, ostroavele, simbolizează pământuri neîntinate, ieșite în stare pură, adică din Apa Sâmbetei, care la rândul ei este o apă sacră. După o legendă străveche, Apa Sâmbetei izvorăște dintre rădăcinile bradului cosmic și înconjoară pământul de 7 sau 9 ori înainte de a se vărsa în Iad. La izvoarele ei, apa, este pură și sus pe pământ e un panaceu universal. Pe măsură ce înconjoară pământul, gradul ei de puritate scade, iar când intră în Iad clocotește în flăcări. De Paștele Blajinilor, în unele sate, pe malurile apelor curgătoare se puneau în blide de lemn coji de ouă, fărâmituri de cozonac și lumânările, cărora li se dădeau drumul pe apă ca să ajungă pe Apa Sâmbetei în Ostroavele Albe la rohmani sau blajini, să serbeze și ei Paștele... Ar fi bine ca Luni, de Paștele Blajinilor, să trimitem cojile ouălor de Paște pe ape, înspre rohmani. De Paștile blajinilor - cimitirele, progadea, morminții, se însuflețeau prin prezența celor care aduceau prinoasele hranei, mâncând într-o generoasă comuniune, chiar acolo. Există credința că în această zi cei din lumea nelumită prânzesc nevăzuți alături de toți cei vii. Vă îndemn să mergeți în această zi în cimitire, acolo unde odihnesc „cei duși” și, mâncând colac cu ou roșu, să cinstim memoria celor care au trăit pe Pământ. „Gândește-te la tine și pomenește, ca să poți fi pomenit, într-o zi. “

Masa moșilor; foto: Felician SĂTEANU